

CYNGOR LLYFRAU CYMRU BOOKS COUNCIL of WALES

GRANTIAU CYHOEDDI SAESNEG

CANLLAWIAU

GRANTIAU GWEITHGAREDDAU MARCHNATA BACH

1 NODAU

Nod y cynllun hwn yw helpu cyhoeddwr yng Nghymru i hyrwyddo llyfrau neu gylchgronau Saesneg er mwyn hybu gwerthiant. Yn achos llyfrau, pwrpas grantiau Gweithgareddau Marchnata Bach yw helpu teitlau unigol a chanddynt werth llenyddol i gael mwy o sylw cyhoeddus. Bwriedir i'r cynllun ariannu gweithgareddau marchnata canolig fel lansiadau bach a hysbysebu. O'u targedu'n ofalus, bydd ymgyrchoedd cyhoeddusrwydd ar gyfer nifer o deitlau hefyd yn gymwys i dderbyn cymorth lle bo posibilrwydd clir o wella gwerthiant teitlau penodol. Nid yw ymgyrchoedd hyrwyddo cyffredinol (lle mai hyrwyddo'r cyhoeddwr neu'r wasgnod yw'r prif nod) yn flaenoriaeth. Ar gyfer cylchgronau, gallai gweithgareddau marchnata bach gynnwys hyrwyddo rhifyn neu deitl arbennig (fel nofel neu bamffled a gyhoeddwyd gan y cylchgrawn), digwyddiad lansio ar gyfer teitl neu rifyn unigol, neu wobrau a hyrwyddo ar gyfer cystadleuaeth.

Mae Cyngor Llyfrau Cymru hefyd yn gweinyddu cynllun marchnata ar gyfer teitlau Saesneg y mae disgwyl iddynt werthu mwy (gweler Grantiau Marchnata) a chynllun ar gyfer llyfrau Cymraeg, y mae canllawiau ar gael ar wahân ar eu cyfer.

2 CYMHWYSEDD

Pwy gaiff wneud cais?

Mae'r cynllun yn agored i gyhoeddwr yng Nghymru â rhaglen gyhoeddi reolaidd, neu gynlluniau hyfyw o sefydlu rhaglen felly. Mae cyhoeddwr cylchgronau sy'n cynhyrchu cynnwys rheolaidd mewn fformat print, digidol neu hybrid hefyd yn gymwys.

Pa lyfrau ellir eu hyrwyddo?

Mae'r cynllun hwn yn hyrwyddo ystod eang o lyfrau. Ceir y prif categorïau cymwys yn y rhestr sy'n dilyn. Mae'n bosibl y gellid ariannu teitlau mewn categorïau eraill:

- os ydynt yn debygol o greu refeniw sylweddol fydd yn caniatáu i gyhoeddwr fuddsoddi yn ei raglen ysgrifennu yn Saesneg yng Nghymru *ac/neu*
- os ydynt o gryn ddiddordeb Cymreig.

- Celfyddyd a phensaernïaeth
- Bywgraffiadau
- Llyfrau plant
- Llyfrau comig a nofelau graffig
- Coginio
- Hanes diwylliannol
- Twristiaeth ddiwylliannol (ond nid arweinlyfrau)
- Materion cyfoes
- Ffuglen
- Hanes (ond nid hanes lleol)
- Llenyddiaeth
- Cerddoriaeth, llwyfan a sgrin
- Ffotograffiaeth
- Cyfeiriol
- Crefydd ac ysbrydolrwydd
- Natur
- Chwaraeon
- Teithio

Nid yw'r categorïau canlynol yn gymwys am gymorth fel arfer.

- Llyfrau cyfeiriadau, dyddlyfrau, dyddiaduron, ac ati
- Creiriau ac eitemau casgladwy – canllawiau defnyddwyr
- Adeiladu
- Iechyd a ffitrwydd
- Gwyliau
- Cartref a gardd
- Hobïau

- Busnes
- Crefftau'r cartref
- Addysg: dulliau a deunyddiau dysgu (ac eithrio lle bo'r rhain yn ymwneud yn uniongyrchol ag ysgrifennu Saesneg yng Nghymru)
- Teulu
- Cyllid
- Gemau a phosau
- Arweinyfrau
- Ieithoedd
- Y Gyfraith
- Ffordd o fyw
- Hanes lleol
- Mapiau ac arweinwyr
- Hunangymorth
- Llawlyfrau technegol

Nid yw'r un o'r rhestrau hyn yn gwbl gynhwysfawr. Lle bo ansicrwydd a yw llyfr yn gymwys, gofynnir i gyhoeddwr drafod eu cynigion gydag Adran Datblygu Cyhoeddi y Cyngor Llyfrau cyn cyflwyno cais. Mae'r categorïau hyn yn berthnasol yn gyffredinol i gylchgronau hefyd, o ran pa gynnwys sy'n gymwys; anogir cyhoeddwr i gysylltu â'r Adran Datblygu Cyhoeddi gydag unrhyw ymholiadau penodol.

3 MEINI PRAWF ASESU A BLAENORIAETHAU

Rhoddir ystyriaeth i'r blaenoriaethau canlynol wrth ystyried ceisiadau grant.

Llyfrau/Cylchgronau/Cynlluniau marchnata

Rhoddir blaenoriaeth i hyrwyddo llyfrau a gefnogir â Grant Llyfr Llenyddol Unigol, a chylchgronau a gefnogir gan y Grant Cylchgronau Bach a Gweisg Bychain, er y gellir ystyried teitlau a chylchgronau eraill lle bo arian yn caniatáu.

Yr ail flaenoriaeth yw asesu cryfder y cynllun marchnata, a gaiff ei fesur yn ôl y meini prawf canlynol (nad ydynt wedi eu rhestru yn nhrefn blaenoriaeth):

- ansawdd y dylunio a'r cynhyrchu;
- ansawdd yr ysgrifennu a'r golygu;
- cynllun marchnata wedi ei dargedu'n ofalus;
- gwerth am arian;
- gwerth ychwanegol: rhaid i gyhoeddwr ddangos sut mae'r cynlluniau marchnata arfaethedig yn ychwanegu at wasanaethau canolog cyfredol y diwydiant llyfrau yng Nghymru a gweithgaredd marchnata'r cyhoeddwr ar y pryd;

Lle bo digon o arian ar gael, gellir ymestyn y cynllun hefyd i gefnogi teitlau priodol a gefnogir gan gyhoeddwr arian refeniw, a theitlau eraill o ddiddordeb Cymreig.

Cyhoeddwr

Mewn achosion lle gofynnir am Grantiau Marchnata ar gyfer llyfrau heb unrhyw ddiddordeb Cymreig penodol, rhoddir blaenoriaeth i'r teitlau hynny sy'n debygol o greu refeniw gwerthiant a ddefnyddir wedyn i gefnogi rhaglen gyhoeddi o lyfrau perthnasol i Gymru. Byddwn felly'n ystyried y ffactorau canlynol:

- cryfder rhestr a rhaglen y cyhoeddwr ar y pryd, yn arbennig ym maes ysgrifennu Saesneg yng Nghymru;
- i ba raddau y mae rhestr y cyhoeddwr o ysgrifennu Saesneg yng Nghymru'n debygol o elwa o'r refeniw y bydd y prosiect arfaethedig yn ei greu;
- hanes y cyhoeddwr o gadw at amserlenni cyhoeddi;

Perthnasedd i Gymru

- lle bo pob ffactor arall yn gyfartal, rhoddir blaenoriaeth i brosiectau'n cynnwys awduron ac arlunwyr sy'n Gymry neu'n byw yng Nghymru, ac/neu lyfrau am destunau Cymreig.

4 Y GRANT

- Oddeutu £9,000 yw'r gyllideb flynyddol gyfan ar gyfer y cynllun hwn.
- Disgwylir na fydd y rhan fwyaf o grantiau a gynigir dros £1,000, er y gellir cynnig grant uwch mewn amgylchiadau eithriadol.

5 TREFN AC AMSERLEN GWNEUD CEISIADAU

- Rhaid gwneud ceisiadau ar y ffurflen gais [GA SMAG (2021)], sydd ar gael o'r cyfeiriad ar ddiwedd y ddogfen hon.
- Bydd y ceisiadau'n cael eu hystyried gan yr Is-bwyllgor Datblygu Cyhoeddi Saesneg, sy'n cyfarfod bedair gwaith y flwyddyn, fel arfer yn Chwefror, Mai, Gorffennaf a Hydref. Nodir y dyddiadau cau ar wefan y Cyngor Llyfrau; fel arall gellir eu cael o'r cyfeiriad ar ddiwedd y ddogfen hon.
- Ni roddir grantiau'n ôl-weithredol. Dylai cyhoeddwr ganiatáu digon o amser rhwng cyfarfod yr Is-bwyllgor a dechrau'r gweithgareddau marchnata/hyrwyddo a ddisgrifir yn y ffurflen gais. Os yw'n ymddangos bod y gweithgareddau a gynlluniwyd yn debygol o ddechrau cyn bod dyfarniad wedi ei wneud neu eu bod yn cael eu gohirio wrth aros am benderfyniad fel nad ydynt mor effeithiol, gallai'r Is-bwyllgor wrthod y cais.
- Rhaid i bob cyhoeddwr sy'n derbyn Grant Gweithgareddau Marchnata Bach lynu wrth Amodau a Thelerau Cyffredinol cymorth grant ar gyfer y cynllun hwn, gweler [GT&C SMAG (2021)], gan gynnwys darparu data llyfryddol yn brydlon a threfnu bod teitlau sy'n derbyn cymorth grant ar gael drwy'r sianeli masnachu arferol (gan gynnwys Canolfan Ddosbarthu'r Cyngor Llyfrau). Gofynnir i gyhoeddwr ymgyswrtu â'r ddogfen hon cyn bwrw ymlaen â chais.

Grantiau Marchnata Wrth Gefn

Er mwyn sicrhau rhywfaint o hyblygrwydd yn y cynllun hwn, mae trefn ymgeisio wahanol ar gyfer Grantiau Marchnata Wrth Gefn.

- Gellir gwneud cais am Grantiau Marchnata Wrth Gefn ar unrhyw adeg er mwyn i gyhoeddwr allu elwa ar lwyddiant annisgwyl. Rhaid i'r cyhoeddwr allu dangos bod angen y cyfle marchnata ac na ellid bod wedi ei ragweld.
- Fel arfer, ar ôl cyhoeddi y bydd y cyfleoedd hyn na chafodd eu rhagweld yn digwydd, e.e. i elwa ar deitl yn cael hwb o gael ei osod ar y rhestr fer ar gyfer gwobr, neu lwyddiant annisgwyl teitl arbennig fel rhywbeth y gellir adeiladu arno. Gallai llyfrau nad ydynt wedi eu cyhoeddi eto fod yn gymwys mewn amgylchiadau eithriadol, ond ni fydd unrhyw lansiadau neu ddigwyddiadau tebyg yn cael eu hystyried, oherwydd dylai'r rhain gael eu cynllunio ymlaen llaw. Ymhlith y gweithgareddau marchnata allai fod yn dderbyniol byddai hyrwyddo mewn siopau cadwyn lle bo angen ffi, neu weithgaredd hyrwyddo cysylltiedig â gwobrau llenyddol, ac ati.
- Cyfanswm y gyllideb ar gyfer y grantiau wrth gefn bach hyn fydd £9,000 y flwyddyn. Y cyfanswm gwerth grantiau marchnata bach mwyaf a roddir i unrhyw gyhoeddwr unigol mewn un flwyddyn ariannol yw £2,000. Fel arfer bydd y grantiau rhwng 25% a 80% o'r costau.
- Dylai cyhoeddwr sy'n dymuno gwneud cais am un o'r grantiau hyn gysylltu â'r Cyngor Llyfrau yn y lle cyntaf a dylai lenwi ffurflen gais [GA MG (2021)]. Fel arfer dylai penderfyniad fod ar gael o fewn pythefnos ar ôl derbyn y ffurflen gais. Ni fyddwn yn ystyried ceisiadau ôl-weithredol.

6 TALU GRANTIAU

Dylai'r cyhoeddwr wneud cais a bydd y Cyngor Llyfrau yn rhyddhau'r grant yn un o'r ddau opsiwn talu canlynol:

- **Taliad 1:** Blaendal
Fel arfer telir hanner y grant ymlaen llaw pan dderbynnir ffurflen gais wedi ei llenwi [GC SMAG (2021)].
- **Taliad 2:** Taliad Terfynol o'r Gweddill
Fel arfer telir gweddill y grant pan dderbynnir:
 - ffurflen hawlio wedi ei llenwi [GC SMAG (2021)];
 - copïau cyflawn o bob anfoneb berthnasol ar gyfer y prosiect cyfan;
 - adroddiad cryno ar effeithiolrwydd y gweithgareddau a gynhaliwyd (e.e. presenoldeb mewn digwyddiadau, gwerthiant mewn lansiadau, ymateb i hysbysebion, ac ati);
 - pedwar copi cyfarch o'r llyfr(au) a hyrwyddwyd (os yw'r llyfr yn derbyn grant Cyngor Llyfrau arall lle darperir copïau cyfarch, does dim angen darparu set ychwanegol wrth hawlio'r grant hwn oni bai y gofynnir am hynny'n benodol).

FEL ARALL, gellir hawlio taliad unigol yn dilyn y gweithgaredd/au marchnata. Os felly dylai cyhoeddwr ddilyn y drefn a nodir uchod ar gyfer 'Taliad Terfynol o'r Gweddill'.

Sylwch os gwelwch yn dda bod angen hawlio Taliadau Cyntaf a Therfynol pob Grant Marchnata yn brydlon. Mae Cyngor Llyfrau Cymru'n cadw'r hawl i ddiddymu neu leihau taliadau nad ydynt yn cael eu hawlio o fewn tri mis i'r dyddiad pan oedd y gweithgareddau marchnata i fod i gael eu cwblhau (fel y nodir ar y ffurflen gais).

7 NEWIDIADAU I'R CAIS GWREIDDIOL

Mae Cyngor Llyfrau Cymru yn cadw'r hawl i newid swm y grant sy'n daladwy os bydd y manylion ar y ffurflen hawlio'n gwahaniaethu'n sylweddol oddi wrth yr wybodaeth a gyflwynwyd yn y cais gwreiddiol neu os na fydd y cyhoeddwr yn cadw at Amodau a Thelerau Cyffredinol y cymorth grant [GT&C SMAG (2021)]. Rhaid i'r cyhoeddwr nodi unrhyw newidiadau i'r cais gwreiddiol ar y ffurflenni hawlio perthnasol, a dylai drafod unrhyw newidiadau o bwys gyda'r Adran Datblygu Cyhoeddi *ymlaen llaw*. Ymhlith y newidiadau y mae'n rhaid cytuno arnynt ymlaen llaw y mae: newidiadau i'r llyfrau megis newidiadau o ran y cynnwys/cyfranwyr arfaethedig; newidiadau i'r rhediad argraffu; newidiadau i'r gweithgareddau marchnata sy'n cael eu cynnal; newidiadau eraill sy'n debygol o gael effaith ar gyfanswm cyllideb yr ymgyrch farchnata, gwerthiant y llyfr neu botensial marchnata'r llyfr.

8 MONITRO A GWERTHUSO GWAITH SY'N CAEL EI ARIANNU

Bydd Cyngor Llyfrau Cymru yn gofyn i gyhoeddwr ddarparu diweddariadau rheolaidd ar ffigurau gwerthiant a refeniw gwerthiant ar gyfer teitlau sy'n derbyn cefnogaeth o dan y cynllun hwn ac mae'n bosibl y bydd hefyd am gael copïau o adolygiadau er mwyn helpu i fonitro ansawdd. Dros gyfnod hirach, rhoddir ystyriaeth hefyd i sut mae'r elw a wneir o'r teitlau hyn o fudd i raglen gyhoeddi ysgrifennu Saesneg yng Nghymru'r cyhoeddwr yn fwy cyffredinol.

Mae ffurflenni cais a chyngor pellach ar gael oddi wrth:

Adran Datblygu Cyhoeddi, Cyngor Llyfrau Cymru, Castell Brychan, Aberystwyth, Ceredigion, SY23 2JB
e-bost: english.grants@books.wales